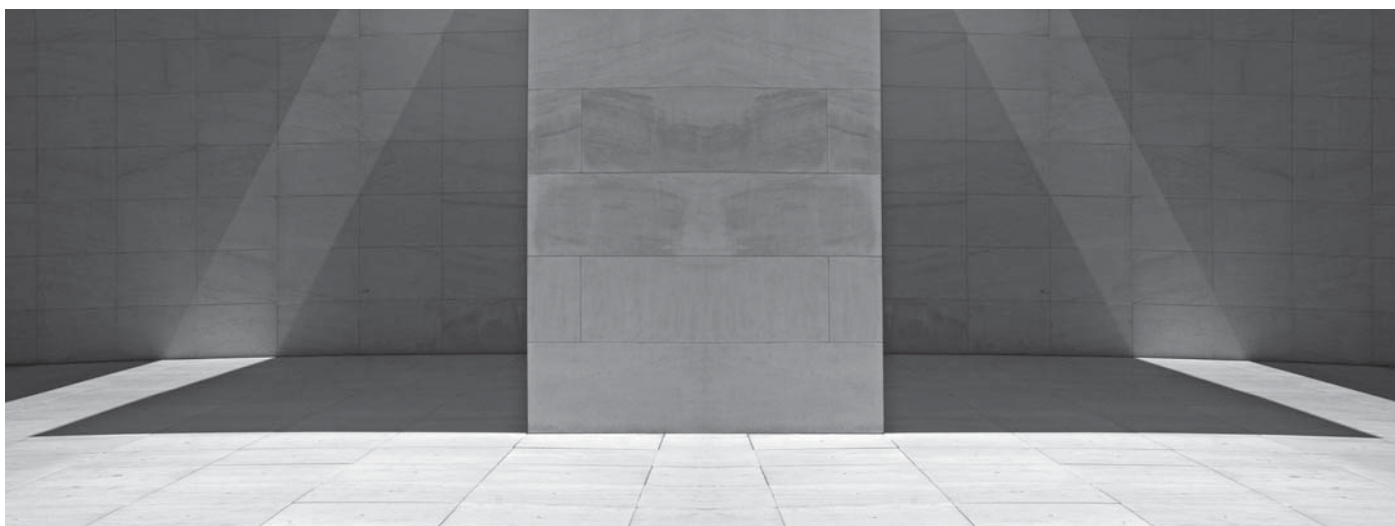

Insospitades harmonies, les fotografies de Joan Picanyol

MARIA ROMANÍ

Amb aquest títol tan suggestiu, el fotògraf Joan Picanyol ha presentat per primera vegada a Sabadell part de la seva obra fotogràfica, exposada a la sala II de l'Acadèmia de Belles Arts. Picanyol, nascut a Moià però resident a Barcelona des de l'any 1969, va començar a fer exposicions individuals el 2004. La primera la va fer a la Sala Ivanow de Barcelona. Des de sempre, el món de les imatges li ha cridat l'atenció, però no va ser fins els 28 anys que es va comprar una bona càmera fotogràfica i es va començar a formar seriosament. Va fer cursos d'imatge en blanc i negre i en color a la prestigiosa escola *Grisart* de Barcelona. I de mica en mica, amb una tenacitat i una curiositat que no li defalleixen mai, s'ha anat capbussant en la màgia de la fotografia.

Joan, quin tipus de fotografia t'agrada més treballar, el blanc i negre o el color?

Al principi vaig començar a fer fotografia en blanc i negre, però ben aviat em va interessar més el color, perquè la vida és en color. Això és important per a mi.

Et va costar fer el canvi de l'analògica a la digital?

No, gens. De seguida vaig veure que la fotografia digital acabaria tenint moltes possibilitats. I la veritat és que estava una mica cansat de treballar amb líquids i materials que quan t'hi acostumes, i cada vegada més ràpidament, deixaven de ser al mercat. Em vaig comprar una bona impressora i el treball amb

l'ordinador sempre m'ha agradat i m'ha resultat més còmode que el revelat a la cambra fosca, que durava hores i més hores.

Amb quins tipus de càmeres treballes més de gust?

En principi qualsevol càmera digital m'està bé, tant si és compacta com rèflex. Sempre que tinguin una certa qualitat, és clar. Segons el tipus de fotografia que vull fer n'agafo una o altra. La compacta la porto a sobre cada dia perquè no se sap mai on i quan sorgirà l'oportunitat d'una bona imatge, d'una *insospitada harmonia*.

Quin tipus de temàtica prefereixes?

A mi m'agrada molt el paisatge urbà, el que jo en dic "paisatge domesticat", domesticat per la mà humana. Aquesta exposició que he fet a Sabadell és la que m'identifica més com a fotògraf. És el tipus de fotografia amb la qual em sento més còmode, més jo mateix. És la que expressa millor la meua manera de veure el món i d'expressar-lo en imatges.

Parla'm d'aquesta exposició titulada *Insospitades harmonies*.

M'interessa molt trobar el minimalisme a la realitat. Passejant per la ciutat veig moltes coses que em fan mal als ulls, però al mateix temps hi aconseguixo descobrir algun racó, algun espai on puc trobar una certa bellesa, sobretot si la llum natural l'afavoreix. Amb el temps m'he adonat que la meua ment

fotogràfica em fa veure coses que a la majoria de persones els passen desapercebudes. És això el que a mi m'agrada captar. El títol d'aquesta exposició vol explicar això, però també vaig intentar buscar aquesta continuïtat d'harmonies en la presentació de l'exposició mateixa, fent grups d'imatges que entre elles es complementen i expressen una certa afinitat.

Defineix les teves fotografies preferides

Aquests paisatges domesticats que abans deia que prefereixo vull que tinguin sovint poca intervenció de les persones, aquestes són les imatges que m'agraden especialment. Sovint jugo amb el paisatge natural, però aquí o allà s'hi veu la mà humana. No acostumo a fotografiar persones. Arribo fins a l'extrem d'esperar el temps que faci falta perquè la gent desaparegui de la imatge que jo vull plasmar, perquè no les esborro mai amb procediments tècnics, com per exemple el Photoshop. Les meves fotografies vull que siguin el més naturals possibles. En general, no vull intervenir-hi gaire. Si haig d'escollir entre un paisatge de muntanya i un del Vallès, em quedo amb aquest últim. M'agrada el joc que crea una carretera, una fàbrica, una xemeneia o un camí entremig d'un bosc amb un perfil muntanyós al fons. Això és perquè m'interessa especialment la geometria a la meua fotografia. Busco línies dins del paisatge natural perquè puguin formar part de la composició. Línies que ens portin cap a algun lloc, que ajudin a donar sentit a la imatge. Gaudeixo dirigint la meua mirada, i de retruc la de l'espectador, a partir d'un ordre lineal, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, seguint la nostra tradició cultural. Observo les meves obres com si fossin una lectura. Només acabo triant aquelles imatges que a mi m'agraden especialment i si, a més a més, també agraden als altres, millor. Intento que qui les miri, després d'una primera visió, es quedi amb ganes de tornar enrere perquè li han quedat dubtes, ganes de trobar-hi més explicacions... Però també desitjo crear una fotografia amable, que provoqui certa sorpresa, aconseguida no només per la imatge en si sinó també per l'acabat final i la presentació.

Què en penses de la manipulació tècnica de la fotografia?

Des de sempre, poc o molt, la fotografia s'ha manipulat. Passa que ara, amb el Photoshop, s'ha aconseguit reunir tot el coneixement i tots els avenços fotogràfics anteriors. I s'ha posat a l'abast de tothom que el vulgui usar. La diferència està en la manera en què cada fotògraf fa servir el programa. També hem de tenir en compte que els canvis són molt més ràpids que abans. Jo sóc un defensor de la imatge final, prescindint del procés utilitzat per arribar-hi. Abans la manipulació es feia de manera manual i amb processos molt llargs. Ara la fotografia digital et facilita aquest procés però al revés, pots veure les modificacions i tirar-les endavant o no. L'ull del fotògraf sempre manipula la imatge, només el fet d'enquadrar ja és una tria, una intervenció.

Quin format prefereixes?

El que he presentat a Belles Arts, el panoràmic. Hi ha fotografies que abans de fer-les ja les penso en aquest format. Crec que és el més adequat a l'ull humà. Si miréssim amb un sol ull veuríem les imatges bastant quadrades. Amb els dos ulls la nostra visió és apaïxada, semblant a la visió panoràmica. En els paisatges és un format clàssic, però jo l'uso fins i tot en els retrats. Em dona més feina però el resultat és sorprenent.

Explica'ns quins acabats et satisfan més, quins colors,...

Com ja he dit, normalment vull expressar les imatges en color perquè així és com les veiem. Però jo treballo bàsicament amb la llum natural. M'interessa especialment la calidesa dels últims raigs abans de la posta i també els primers del nou dia. Així és com em decanto pels tons suaus. Intento que la meua fotografia desprengui un efecte pictòric, semblant al de l'aquarel·la.

Sempre fas fotografies reals o n'inventes?

Hi ha algunes fotografies que d'entrada veig que les puc doblar,

que puc crear un efecte mirall, sense necessitat que sigui sempre simètric. M'interessa donar una sensació de realitat, però creant un petit dubte: Aquest edifici existeix de veritat? Jo al començament ja en veig les possibilitats però el que determina la realització és la llum. Si el resultat no em sembla creïble, la descarto.

Em consta que també fas d'activador cultural dins el món de la fotografia, és cert?

Sí, una mica. Formo part de *Photosagrera*, que és un grup de fotografia vinculat al meu barri, La Sagrera, i a la Nau Ivanow. Sempre estem fent alguna activitat. Fa un temps vam engegar el projecte Zoom Sagrera. Arxiu que documenta amb imatges tots els canvis del barri provocats per les obres del TGV, el metro i el tren. Pensem que, amb el temps, tindrà un valor històric important.

Per acabar, quins projectes tens en marxa, fas moltes exposicions actualment?

Sempre necessito un tema per començar a treballar. Hi dono voltes, m'arribo al lloc adient i faig fotografies. Tot i que aprofito els viatges i en faig sobre altres temàtiques, que vaig guardant. Als meus arxius les vaig classificant per temes. Quan tinc obra suficient em vénen ganes d'ensenyar-la i és quan preparo una exposició. Tinc el costum de no ensenyar-les a ningú fins que estan penjades en una sala. Perquè fins a l'últim moment hi dono voltes, les ordeno, les classifico i, al final, les que no m'acaben d'agradar no les ensenyo mai. Com que aquests últims anys estic treballant força, ara porto un temps fent bastants exposicions.

Potser és per això, per aquest treball constant i meticulós que, des de fa temps, l'obra de Joan Picanyol m'agrada especialment. Tal com va dir el fotògraf Jaume Orpinell el dia de la inauguració de l'exposició "els colors de les seves fotografies no tenen violència cromàtica, les transicions són suaus i amb domini dels tons càlids. I això, sumat a una composició simple, geomètrica i ordenada fa que la seva obra ens aporti pau, serenor i tranquil·litat en uns moments en què sembla que és més fàcil especular, intranquil·litzar i preocupar-se només per un mateix". És per això que s'agraeix tenir l'oportunitat de poder gaudir de les imatges de Joan Picanyol, tot jugant a anar contra corrent.